

Arboga
kommun

Underlag åtgärdsplan fritids- och kulturnämnden 2024

Klicka eller tryck här för att ange text.

2024-08-20

Innehåll

1	Åtgärdsplan för budget i balans 2024	3
1.1	Förslag till åtgärder	3
1.2	Beslutade åtgärder vid tertialen av administrativ chef	4

1 Åtgärdsplan för budget i balans 2024

Nämnderna ska, enligt Arboga kommuns reglementet inom sitt område, se till, att inom tilldelade ekonomiska ramar bedriva verksamheten enligt de föreskrifter som gäller för verksamheten och de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige bestämt.

Uppföljningen är en kontinuerlig process för att följa upp, rapportera och styra kommunens verksamhet och resurser så att verksamheten utvecklas i beslutad riktning. Uppföljningen ska i första hand fokusera på avvikelser, både ekonomiska och verksamhetsmässiga.

1.1 Förslag till åtgärder

Åtgärd	Område	Aktivitet	Effekt 2024	Effekt 2025
1	Bibliotek	Licens Pressreader	11 000	
2	Bibliotek	Licens Cineasterna	14 000	
3	Bibliotek	Licens Artikelsök	36 000	
4	Bibliotek	Licens Polyglutt	63 000	
5	Bibliotek	Kultur för äldre	11 000	
6	Bibliotek	Vikariestopp sep- dec	50 000	
7	Bibliotek	Digital teknik	30 000	
8	Bibliotek	Kulturprogram vuxen	20 000	
9	Bibliotek	Kurser personal	10 000	
10	Bibliotek	Medborgarkontor	15 000	
11	Bibliotek	Minskat bokinköp vuxen	50 000	
12	Bibliotek	Minskat bokinköp mix	70 000	

13	Ekbacksbadet	Restriktiva med vikarier	75 000	
14	Ekbacksbadet	Restriktiva med inköp		
15	Ekbacksbadet	Minska del av tjänst 2025		
16	Fritids- och kulturnämnden	Avveckla nämnden till ett arbetsutskott under kommunstyrelsen kostnad 400kr		
17				
18				
19				

1.2 Beslutade åtgärder vid tertialen av administrativ chef

Åtgärd	Område	Aktivitet	Effekt 2024	Effekt 2025
1	Föreningsservice		50 000	
2	Fritids- och kulturnämnden	Budget för oförutsedda utgifter	100 000	

1.1.1 Konsekvenser

Licens: Cineasterna

- Filmdatabas med strömmande kvalitetsfilm åtkomlig för alla invånare med bibliotekslånekort. Licensen ingår i Bibliotek i Västmanland. Tjänsten erbjuder ett utbud med drygt 3 900 filmer från 95 länder på 62 olika språk.

Filmutbudet på Cineasterna håller hög kvalitet. Genom att kostnadsfritt erbjuda Cineasternas stora utbud av film för såväl barn som vuxna tillhandahåller biblioteket ett filmutbud som håller gå i linje med lagtextens skrivning om kvalitet och allsidighet.

Filmhyran hos Cineasterna är 22 kr/lånad film. De senaste åren har användandet gått uppåt men ligger på drygt 800 lån om året.

- Konsekvens: I dagens samhälle betalar väldigt människor för egna streamingabonnemang, dock inte alla. För de som inte har råd eller söker efter väldigt bra filmer är tjänsten en tillgång. Tar man bort Cineasterna finns det inte så mycket kostnadsfri film kvar att ta del av på laglig väg, och i synnerhet inte kvalitetsfilm.

Licens: EBSCO Press reader

- Bibliotekets enda tidskriftsdatabas med internationella tidningar och tidskrifter på ett stort antal språk, även med dagstidningar på svenska. Resursen nås kostnadsfritt på biblioteket och hemifrån med bibliotekskort.
- Konsekvens: Utbudet av e-tidskrifter och e-tidningar slopas då helt. Marginell effekt för barn och unga. På grund av att Arboga kommun och KAK:S bibliotek har samma IP-nummer är det inte möjligt att få fram korrekt statistik över enbart Arbogas användning av licensen.

Licens Artikelsök

OBS! innebär uppsägning av tjänsten

- Med ArtikelSök som är en referensdatabas får man tillgång till artiklar i en stor mängd svenska källor, främst ur dagstidningar och tidskrifter med avseende på relevans för såväl grundskolan, gymnasium som högskola och universitet. Databasen ett utmärkt verktyg för undervisning i källkritik och används framför allt vid fördjupade ämnessökningar i skolan men är även tillgänglig för allmänheten via bibliotekskortet.

Artikelsök tillhandahålls av Bibliotekstjänst och håller hög kvalitet. Innehåller fulltextartiklar som indexerats beroende på ämnesinnehåll och kontext, vilket skapar förståelse för kunskapsorganisation.

- Konsekvens: Artikelsök är ett verktyg som kan ha stor användning i skolan och inte minst i gymnasieundervisning då avtalet delats mellan Vasagymnasiet och grundskolan. Det används dock mindre i grundskolan.

Licens: Polyglutt

OBS! innebär uppsägning av tjänsten

- Licens till flerspråkig, digital bilderboktjänst som ger förskolorna tillgång till över 3 000 utvalda boktitlar för barn i åldrarna 0-6 år samt titlar med TAKK och Teckenspråk.

Tjänsten innehåller flerspråkiga ljudböcker på ett sjuttioal olika språk, däribland arabiska, tigrinja, persiska och dari. Detta material är ett uppskattat verktyg för förskolans språkstärkande arbete och har varit efterfrågat från förskolans personal. Polyglutt uppfyller ett direkt språkstärkande syfte, då stärkt modersmål ger stärkt lärande. Förskolornas användning av tjänsten har varit omfattande under de knappt två åren som gått sedan licensavtalet slöts.

Polyglutt ger personalen goda förutsättningar att fullfölja sitt språkstärkande uppdrag. Enligt lagen ska folkbiblioteken ägna särskild uppmärksamhet åt barn och ungdomar för att främja deras språkutveckling och stimulera till läsning, bland annat genom att erbjuda litteratur utifrån deras behov och förutsättningar. Biblioteken i det allmänna biblioteksväsendet ska därtill ägna särskild uppmärksamhet åt de nationella minoriteterna och personer som har annat modersmål än svenska, bland annat genom att erbjuda litteratur på de nationella minoritetsspråken, på andra språk än de nationella minoritetsspråken och på lättläst svenska.

- Konsekvens: Om tjänsten tas bort förlorar förskolan ett uppskattat språkfrämjande verktyg, vilket riskerar försämra förutsättningarna för barnen i verksamheten i stort. Inte minst gäller det flerspråkiga barn i förskolan vilket vinner allt på att bygga upp sitt modersmål och därmed sitt övriga lärande i skolan. På samma sätt påverkas barn med hörsel- och/eller synnedsättningar ifall tillgången till anpassade medier tas bort.

Kultur för äldre

- I samarbete med vårdpersonal från kommunens äldreboenden har biblioteket samordnat kulturaktiviteter för brukarna. Biblioteket har avsatt 10 000 kronor och Vård och omsorg 10 000 kronor, i syfte att arrangera ett utbud med varierande innehåll för de äldre-äldre. Det har bestått i musikframträdanden, specialanpassade konstvisningar, utställningar, utflykter mm.
- Konsekvens: Mindre stimulans och färre kulturinslag i en redan beskuren tillvaro för de äldre-äldre invånarna i kommunen.

Vikariestopp september – december:

- En ny vikarie har anställdes i juni som nu sagt upp sig på grund av en tillsvidareanställning i grannkommun. Biblioteket kan välja att avvakta med ny timanställning av biblioteksassistent till 2025. Möjlig konsekvens är att Biblioteket stänger vid behov.

Bibliotek i Västmanland, digital teknikpott:

- Flera utvecklingsinsatser inom regionala bibliotekssamarbetet väntar, men kommer troligen inte vara klara under året. Medel som ska täcka utveckling av den digitala tekniken i samarbetet: datasystem samt distribution av medier, marknadsföring och webb, men som inte utnyttjats fullt ut, kan lämnas kvar i besparingssyfte under året.

Kulturprogram vuxna:

- Projektmedel från Kulturrådet (Stärkta bibliotek) som måste förbrukas före årsskiftet 24/25 får täcka upp delar av vuxenprogrammen.

- Konsekvens av åtgärden är något färre vuxenevenemang under hösten.

Kurser

- Under 2024 har biblioteket tilldelats 54 000 för kompetensutveckling. Därmed kan de kvarvarande kommunala medlen för personalens kompetensutveckling lämnas orörda.

Medborgarkontoret

- I och med att bibliotekets leverans av ny skrivare för allmänheten i biblioteket blivit försenad kommer det finnas ett utrymme att lämna kvar i budgetposten.

Bokinköp vuxenlitt.

- Litteraturen är, tillsammans med andra medier, databaser och sökverktyg, kärnan i bibliotekets verksamhet. Vid tidigare inköpsstopp på folkbibliotek, är tendensen att besökarna blir allt färre. Minskar man inköp av aktuell litteratur marginellt brukar det också visa sig i minskat antal besökare.
- Konsekvenser: Minskade medieanslag i en kommunal budget medför slopat statsbidrag (*Inköpsstöd för medier till barn och unga*) från Kulturrådet, vilket i Arbogas fall har uppgått till 50 000 kr per år.

Därför blir den totala minskningen för medier 50 000 kr + 50 000 kr dvs 100 000 kr.

- Konsekvens: Med krympt bokanslag minskar bibliotekets medieutbud sin aktualitet, allsidighet och kvalitet. Detta får av erfarenhet alltid konsekvenser för bibliotekets attraktivitet och angelägenhetsgrad hos invånarna, vilket leder till märkbart färre biblioteksbesökare.
- Tillskottet i form av beviljat inköpsstöd på 50 000 kr från Kulturrådet täcker upp medier till barn och unga. Dels är det kostnaden för Bibblix (ca 35 000 kr), en e-bokstjänst som underhålls av Malmö Stadsbibliotek bl. a. för barn och unga mellan ca 6 och 12 år. Denna tjänst är ett värdefullt tillskott för

skolbibliotekets verksamhet. Dels är det medier för barn och unga på invandrarspråk. Om bibliotekets mediabudget minskas förlorar vi bidraget på 50 000 kr och därmed de medel som täckt upp för medier för barn och unga, en prioriterad grupp.

Bokinköp barn+vuxen.

- 55 000 kr vuxenlitteratur
15 000 kr barnlitteratur
- Konsekvenser: Minskade medieanslag i en kommunal budget medför slopat statsbidrag (Inköpsstöd för medier till barn och unga) från Kulturrådet, vilket i Arbogas fall har uppgått till 50 000 kr per år. Därför blir den totala minskningen för medier 70 000 kr + 50 000 kr dvs 120 000 kr.

Med krympt bokanslag minskar bibliotekets attraktivitet vilket erfarenhetsmässigt resulterar färre biblioteksbesökare ganska omgående.